

روئی هوّیه کانی راگه یاندن (میدیا) له دیموکراسیدا:

- روئی هوّیه کانی راگه یاندن (میدیا) له دیموکراسیدا:
- نه وه مسوگهر دهکات که هاوولاتیان بهرپرسو ئاگادارن له بریارداندا.
- "پشکنین و وردبین کردنی ئهرکه کان" - ئه ویش به دئنیاکردنی نوینهره هه ئبژئیرد راوهکان که پابه ند بن به سویند خواردنیا نه وه.
- به گژدا چوونه وهی گه نده ئی.
- به شداریکردنی هاوولاتیان له پرۆسه ی سیاسیدا

رۆئی هۆیه‌کانی راگه‌یاندن (میدیا) له دیموکراسیدا :

- میدیای ئازاد پشتیوانی له دهسه‌لاتی یاسا ده‌کات.
- پێویسته میدیا سه‌ربه‌خۆ بیٔ، دووربیٔ له ههر دهستیوه‌ردانیکی حکومی و خاوه‌نداریتی حکومییه‌وه.
- دابینکهری هه‌ ئیزاردنیکي ئازادو دادوه‌رانه بیٔ .

روٹی میدیا:

• پیناسہ کردنی په یوه ندى جه ماوهری.

• کییه؟

• چی ده ئیت؟

• له میانہی چ که نائیکه وه؟

• به کیی ده ئیت؟

له گهل چ کاریگه رییه کدا

خویندنه وه ئه خلاقیه کان:

- 1- من چی ده زانم؟ پیویسته من چی بز انم؟
- 2- مه به سته روژنامه وانیه که م چیه؟
- 3- بایه خه ئه خلاقیه کانم چین؟
- 4- کام له سیاسه ته کانی ریکخراوهیی و رینماییه پسرپورییه کان پیویسته به هه ند وه ریکرم؟
- چۆن من ده توانم خه لکی تر به دیدگا و بوچوونی جیاوازو بیرۆکه هه مه رهنگه کان وه به خه مه پرۆسه ی بریاردان وه؟

خویندنه وه ئه خلاقیه کان :

- 6- به شداربووان کین؟ - ئه وانه ن که کاریان تیکراوه به بریاره کانم. پالنه ره کانیا چین؟ کامیان شهرعین؟
- 7- چۆن ده بیته ئه گهر روئه که (دور) بیچه وانه بکریتته وه؟ من چۆن ههست ده که م ئه گهر من یه کیك بم له جیی به شداربووان؟
- 8- ئه نجامه چاوه پروانکراوه کانی کاره کانم چین؟ بو ماوه یه کی کورت، بو ماوه یه کی دریز.
- 9- کامانه ن ئه و ئه لته رناتیقانه ی که ده بنه زیادی له راستگویی و بهرپرسیاریمداو ده بنه هوی که مکردنه وه ی زیان؟
- 10- ئایا من ده توانم به روونی و پراویری پاساوی بیرکردنه وه و بریاره کانم بدهم؟ بو هاوړیکانم؟ بو به شداربووان؟ بو جه ماوه ر؟

بە دوای راستییەکاندا بگەرێ و بیانکەرە را پۆرت :

- بە بەردەوامی بە خۆت را بگەیهنە تا ئە بەرامبەردا بتوانیت بە جەماوەر اگەیهنیت و کیشیان بکەیت ئە ریگای روون و ئاشکرا و سەرنج را کیشەو بە دۆزە گرنگەکان
- راستگۆیە، دادوەریە، ئازایەتییت هەبییت ئە کۆکردنەو و را پۆرت نووسین و لیکدانەوێ زانیاریە راستەکاندا.
- شتە بێدەنگەکان بێنەدەنگ.
- کەسانی پایە بەرز بەرپر سيار بکە.

به سه ربه ستي كار بکه :

- به چالاکی پاريزگاری له روئی خزمه تکار ناسای راگه ياندنی نازاد بکه , که له کومه ئی کراوه دا هه یه تی.
- بگه ری و نه و دیدگا و روانگانه ی له پیشبرکی و مملانیدان په خش بکه , به بی نه وه ی به شیوه یه کی زیاده رویی کاریگه رییت به وانه ی که هیژ یا پیگه یان له به رامبه ر به رژه وه ندییه گشتییه کاندایه .
- به نازادی بمینه ره وه , دووربه له کومه نه و چالاکییه کان که له وانه یه بیته هوی نه وه ی نه مانه تت روو به رووی خرا په بیته وه و یان متمانه ت له ده ست بده ییت.
- ده رک کردن به وه ی که بریاره نه خلاقیه کان پیویستی به به رپر سیاریتی تاکه که س ده بیته و ده بیته هوی به پیژکردنی به هوی هه و له هاوبه شه کانه وه .

که مکردنه وهی زیان :

- به سۆزیه له گهڵ ئەوانه‌ی که کاریگهر بوون به کاره‌کانت هه.
- وهك مروڤ مامه‌ئه له گهڵ سه‌رچاوه‌ی هه‌وال، بابته، هاوریکانتدا بکه، له‌به‌ر ئەوه‌ی ئەوان ئەوه دههینن که ریزیان بگریت، نه‌ك ته‌ن‌ها وهك هۆکاریك بو ئاما‌نجه روژنامه‌گه‌رییه‌کانت به‌کاریان بینیت.
- ده‌رك به‌وه بکه که کو‌کردنه‌وه‌و په‌یامنی‌ریی له‌وانه‌یه بیته هۆی زیان لیکه‌وتن و ناخو‌شیی، به‌لام هاوسه‌نگیی ئەو کاره نیگه‌تیقانه بکه، ئەویش به‌هه‌لبژاردنی ئەو ئە‌ئته‌رناتیقانه‌ی که ده‌بنه هۆی مه‌زن کردنی ئاما‌نجه‌کانت سه‌بارته به‌وتنی راستیه‌کان .

ئازادکردنی گواستنه‌وهی زانیاریی :

- لیپرسینه‌وهی دهسه لآت.
- داخواردنی پیکهاته و هه‌یکه‌لی دهسه لآتە کۆن و ته‌قلیدیەکان.
- دهسه لآت و ریپیدان به تاک و گروپه‌کان

له كۆمه ئىگايەكى پيشە سازىيە وه بۆ كۆمه ئىگاي زانىياريى :

- كۆمه ئىگاي دەوئەمەند بە زانىياريى پيچە وانەى كۆمه ئىگاي ھەزار بە زانىياريىە .
- بەرەنگاريى : زال بوون بەسەر ئەو كە ئىنە مە عريفىيە دا .

ئىنتەرنىت:

- موڭكى كەس نىيە.
- رىك و پىك نىيە.
- بە شىۋەيەكى ھەرەمى رىك نە خراۋە.
- بە يەكسانى ھەموو كەسىك دەستى پىدەگات.
- ئازادىيەكى تەواۋ لە ناۋەرۈكە كەيدا ھەيە.
- بە شىۋەيەكى ئاسۋىي رىكخراۋە

رېك و پېك كردن :

بهشی سه روو :

- هه ئقولانی ئازادانهی زانیاری.
- سانسور نابیت هه بییت.
- به دست گه یشتنی یه کسان بو هه موو به کارهینه ران.

بهشی خواروو :

- چالاکیی تاوانکاریی.
- بلاوکراوهی سیكس بو وروژاندن.
- قاچا خچیتی ماده بیهوشکه ره کان.